

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
 Y
 REDACCIÓ
 CARRÉ NOU DE S. FRANCESH
 núm. 27, pis 2.º
 BARCELONA.

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA
 cada trimestre
 ESPANYA, 8 rals.
 CUBA Y PUERTO RICO, 10.
 ESTRANGER, 15.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

BALAGUER.

Ha vingut entre nosaltres per uns quants dias y tot bon catalá qu' estimi lo nostre renaixent literatura, t'è de saludarlo.

Balaguer es un dels poetas de verdadera forza que tenim a Catalunya, es un dels cultivadors més incansables de aquest renaixement catalá, tant vigorós y de tant bona mena, qu' en poch anys, de un grapat de llavors n' ha tret una cullita pasmosa de poetas y literats, d' escriptors y artistas.

Ell fou dels primers y continua sent dels millors. Nosaltres l' hem vist are ab la barba blanca y 'l cabell blanc; més jove encare, jove lo mateix que vint anys endarrera quan ab lo seu volum de poesias *Lo trovador de Montserrat* demostrava que la llengua catalana t'è tots los accents y vibracions necessaries per vestir ab las galas de una poesia elevada, tots los sentiments del cor, totas las aspiracions del esperit.

Desde llavors, ha vingut a la vida un verdader exercit de poetas; y Balaguer no s' ha quedat endarrera.

Aquest es lo privilegi del geni.

La seva estancia a Barcelona ha sigut un continuat triunfo.

Triunfo inmens alcançat en la vetllada literaria del Ateneo barcelonés, llegint lo seu admirable monòlech: *Lo quant del degollat*.

Al dia següent los aplausos mateixos que ab tant entusiasme aculliren la lectura, ressonaven en lo teatro Romea, quan lo primer galan Sr. Goula, interpretava en l' escena l' obra de 'n Balaguer.

Qu' es *Lo quant del degollat*?

Un senzill monòlech. Lo patriota italiá, Joan de Prócida, ha recullit lo guant, que al pujar al cadafalch vá llensar lo seu rey, l' infortunat Conradí de Sicilia. Vora de la platxa plora per l' esclavitut de la seva pátria, plora p'èl domini qu' en ella exercien los estrangers, y en un moment de ceguera llensa sobre Sicilia, la maledicció. Mes de cop s' arrepenyeix; son cor brega mogut per l' ansia de llibertat y afectat per l' indiferencia dels seus compatricis, quan al sentir una cansó entonada per uns mariners catalans, desde una barca que atravesa l' escena, 's recorda del rey Pere de Aragó, de sa noblesa, de son valor, de sa generositat, y prenent lo cant com un avis providencial, besa una roca com l' últim petó donat a la pátria, arrenca un brot de mata silvestre, com un recort sagrat que ha de alentar-lo, y s' embarca, per anarse 'n a guanyar lo rescat de la seva pátria volguda.

Aquest quadro dramátich tant senzill, sense com-

plicacions de argument, sense cops d' efecte rebuscats, sense altre cosa que un raudal de verdadera poesia, interessa, deleita y algunas cops entusiasma.

Lo senyor Balaguer fou cridat varias vegadas a l' escena. Lo públich estava subjugat per la vigorosa armonia dels versos, per la severa elegancia de la forma, p'èl ressó màgich dels sentiments que palpitant en aquest tros de verdadera poesia.

Diumenje nou triunfo a Novedats.

La Sra. Mena interpretá ab lo talent que la caracteriza un' altre monòlech de Balaguer, desempenyant lo difícil paper de la poetissa *Saffo*.

Aquí ja no 's tracta de una figura patriótica, sino de una dona boja de amor, que avants de precipitarse al mar desde una roca, exhala per últim cop, tots los perfums que s' aniuhan dintre del seu cor enamorat.

Quina delicadesa de sentiments! Y sobre tot quanta poesia!

Joan de Prócida y Saffo! Aquí tenen dos quadros ab lo mateix fondo: tots dos passen prop de la mar, tots dos tenen aspres rocas per accessoris, y no obstant quin contrast! Aquell es l' energia viril, aquest es lo sentiment femení que puja fins a la sublimitat; en aquell tot es energia, en aquest tot es dolsura. Y tots dos son obra de un mateix poeta!

Rahó t'è l' públich al aplaudir tant l' un com l' altre. Aquestas obras dramáticas representan un gran progrés en lo teatro. Lo teatro catalá ha donat un pás de gegant, y aquest pás se déu al mateix home que vá imprimir lo primer, de gegant també, a la lírica catalana.

Nosaltres no tenim més que tributarli sinó la nostra admiració.

Y ho fém creguts de que no será aquesta l' última vegada en que l' eminent poeta 'ns regali 'ls fruits assaborits de la seva preclara inteligencia.

TOROS.

Corrida del dia 18 de Maig.

Toros de Concha Sierra y presidencia del Sr. Fontrodona, plassa plena.

Preludi: una xiulada qu' entre 'l vent y 'l pés del concejal més feixuch del nostre ajuntament, no vá caure la Plassa, perque també volia veure la corrida.

Surt la quadrilla escampant més sal que no hi ha a Cardona. Lo Sr. Fontrodona es esquerra. Al menos vá tirar la clau ab l' esquerra.—Desgracia segura, pensava jo, y mentres ho meditava, un agutzil d' aquells que muntan tant bé, ja rodaba per terra. Ja 'u véu

Sr. Fontrodona; vosté t'è una sombra molt g rossa; per, molt mala. Si senyor t'è molt mala sombra: recordio que un any de carrera vá privarnos de la llum del gas.

Surt lo primer toro; per las senyas jo crech qu' era 'l tercer; pero sent lo millor vá obrar molt santament presentantse al davant dels altres. Quina torre! Ni la de Babel vá sembrar tanta confusió, com en *Moruno* entre la gent de caballeria: tenia las banyas rebanxinadas cap a munt y allá hont las acostava obria bretxa. En un moment vá sembrar la plassa de catres desarmats. Quin modo de palparlos lo pit! Un vehi mèu deya:—Dimontri de toro: a tots los hi reventa la bufeta de la sanch. Quinze vegadas vá petonejarlos, vá deixarne mitja dotzena d' estesos y vá enviarne tres a surgirse a ca 'l Sastre. Sort d' en Lagartijo y d' en Cara Ampla, que fentli babarotas ab la capa 'l treyan del bullo...sino 'ls picadors, no s' escapan de una esquerdá.

Era rumbós y ván posarli tres parells d' arrecadas de lujo, per presentarse com cal a n' en Lagartijo. Aquest vá trobarlo en tant bon estat, que per darli un testarasso, ja tenia mitj camí fet, perque humillava tant que no més alsant lo cap ne tenia prou per ensartarlo. Dugas a l' ós, una a la carn de fluixa, una a volapèu bona, intercaladas ab alguns cops de bandera van acabarli 'ls brios: dos catxetassos donats pel mestre; pero no de má de mestre 'l ván ajeure, y las mulas ván endúrsele 'n. Quantas familias de menestrals al guisar-lo en estufat, no van donarli l' endemá 'ls llorens que a la plassa vá guanyarse!

Ab lo primer toro fins sembla que 'l sol vá espantarse. De llavors fins al final, feya una cara de prunas agres, que igualava tots los tendidos. Ab aixó 'ls xarons del sol ván tenir una alegria, y 'ls aficionats una verdadera tristesa. Corrida sense sol es com si diguessim un plat ab such sense salsa.

Lo segon toro 's deya *Estudiant* y era com molts estudiants, molta fanfarria y pochos fets. La seva dona (si 'n tenia) las hi feya dur molt curtas; era negra, pero duya l' ermilla blanca: anava d' etiqueta. Vá limitarse a treure 'l mocador de pita de las butxacas de un pobre caball, a tirar dos picadors de patillas a terra, y a pendre set cops d' agulla. Naturalment, ván clavarli tres parells d' assignaturas, y en Cara Ampla vá darli l' investidura, fentli vuit preguntas ab lo drap vermell y clavantli la xarrasca fins a la creu. Lo Sr. Fontrodona vá regalarli l' orella, no la seva, la del toro.

Lo tercer era negra y tenia una estrella al front. Mala estrella! Quan a mitjas escusas s' havia arrambat als caballs sis ó set vegadas, salta la barrera, y 's queda ajegut al corraló.—Peroy ¿que t'è? vá preguntarli un amich mèu.—Res, contesta 'l torero jubilat: s' ha fet mal bé 'ls ronyons de darrera. Figúrsine que hauria sigut, si arribá a ferse mal bé 'ls ronyons de davant!

Lo catxete vá darli 'l cop de gracia.

Y cap als impenitents, puig sense una banderilla espasa ni muletilla, mori sense sacraments.

Lo quart era de 'n Carriquiri, ab las banyas dretas com la vara del Sr. Fontrodona y saltari com un cabridet. Se deya Graciós, apesar de que a qui va ferli gracia de debó, va ser a la caballeria. Prengué cinch varas, no feu mal a ningú y adornat com los altres, en Cara Ampla va almentarlo, ab dos escocadas atravesadas y una a l'os de la musica. Si, senyors, de la musica. Al menos, al frech de l'espasa, va deixarnos sentir la veu. Era un tenor com alguns dels qu'are corren.

Lo quint va desmentir lo refran. Prengué sis varas no més y va esbotzar un pandero. Mentres los del sol y 'ls de la sombra sostenian campal batalla a cop de taronjas, en Lagartijo, va demostrar qu'encare existeix aquell *mataor* d'altres temps quan no dormia sobre un cuixi de llorens y no l'hi pesavan las butxacas. ¡Quins déu passes més magistrals!... ¡Y l'estocada?... Fins jo vaig tirar l'barret a la plassa. Lo Sr. Fontrodona va donarli l'orella: tampoch era la seva, y aixó que casi bé la mereixia.

Vingué 'l sise, negre y capa de color de castanya: estava una mica rovellat, perque fins tenia verdet al darrera: lo Sabaté que més s'estima picar la sola de viu en viu que quan es morta, va anar dos cops de nasos, entregantli dugas anxovas. Ademés va pendre quatre cops de xusso, tres parells de refilandos, y aficionantse al bulto en Cara Ampla va anarse 'n desent de mica en mica. Per ser just lo Sr. Fontrodona havia de donar l'orella de 'n Cara Ampla al toro. Després de probarho quatre vegadas lo catxetero va refrendarli 'l passaport per la taula de la Plasseta de Sant Agustí.

Lo toro de gracia, encomenat al Barbi, va demostrar que hi ha *sobresalientes* que mereixen carbassa.

Y la corrida en tot desigual; pero entrelinguda. 'L primer toro valia l'entrada, y la mort del quint tant acertada, hi era de més a més, aixó apart de que la presencia del Sr. Fontrodona, ab la seva cara de Caracalla val ben bé 'l sello de guerra.

Y are, senyors, fins a la nit de Sant Joan. Hi haurá corrida al resplandor de la llum eléctrica.

Una cosa 'ls demano; y es que no s'electrisin.... y que comprin localitats de sol.

ILUSIONS MORTAS.

Cuan vareitj sortir d'estudi, era jo un xicot bastant gran; no en edat, sino en estatura. Habia fet la creixensa com los bolets, y feya l'efecte d'un jeganet quan anava al costat dels altres bordégassos que venian ab mi a estudi. A classe 'ls feya riure, perque al costat d'ells semblava 'l manech d'una llumanera. Aixó 'm fastiguejava molt, y un dia que 'm van esvólota quan me 'n anava a casa ab la cartera al costat, en lo moment que s'ensopegava a passá pe 'l meu devant una noya mol maqueta, me vareitj sofoca tant, que per més que 'l pare, (que al cel siga,) me va posá 'l cul com un tomatech, no hi vareitj volguer torna més.

Encara va durar una pila de dias que mitj a empenyas, mitj arrossegant, m'hi feyan anar a la forsa, hasta 'l cap y a la fi que 'm vaig sortir ab la meva. Me 'n varen treure y 'm varen fer anar per aprenent a casa d'un sastrer del carrer de 'n Gignás.

II.

Al cap de dos anys que feya de sastrer, la mestressa, que era una senyora grossola y roja com un frare d'aquells que pintan en alguns cromos, m'estimava molt. L'amo també 'm tenia carinyo y la seva filla no 'm mirava malament, de modo que jo 'm consideraba un home, (perque a quinze anys ja podia esser home) dels més felissos de Barcelona. Moltes vegadas quan lo pare venia a preguntar si feya bondat, sentia com lo Sr. Cristofol, que era l'amo, li deya quesí, y l'hi ponderava 'l meu talent.

Jo m'ho escoltava més content que un gos ab un os, y ab més molit, quan no sé si seria per carinyo ó per altre cosa, no l'hi xarrava las estadas que feya quan anava a buscá oli per la mestressa, ó m'enviavan a dur algun pantalon.

III.

Apesar d'aixó l'ofici de sastrer 'm comensava a fer pudó. Lo meu cap barrinava molt. Llegia alguns llibres que 'm deixava un capellá entrant a la casa; pero eran uns llibres que a més de esser molt suats y fer olor de soterrani humit, no 'm deixavan gaire satisfet.

Llavors me vareitj espavilá, y ab los calés que arreplegava d'estrenas y los que 'l pare 'm donava 'ls diumenjes, comprava llibres d'aquells que venen als encantats a ralet, deyant de S. Sebastia. Lo que més m'agradava eran los versos. Sabia de cor tots los romanos de can Llorens del carrer de la Palma de Sta. Catarina, desde la col-lecció del *Cantor de las hermosas* hasta la vida de 'n Juan Portela. D'aquellas historias en un full, no hi ha que parlarne; las sabia esplica totas de cabu a rabu: *Los siete Infantes de Lara, El guante de Coradino, Matilde y Malek-Adel, La lámpara maravillosa*, totas, vaja, totas. Era alló que se 'n diu un sabi de carreró.

IV.

Ja ho deya jo, y aquell capellá que venia a cal senyó Cristofol, que 'l meu talent no era un talent vulgar. Pe 'l sant de cada hu dels membres d'aquella benetta familia, me feyan fer una décima, que si las haguessen llegit haurian rigut pe 'ls colsos.

Me 'n recordo d'una que feya:

En este dia felis
de contento y alegría
mi corason infelis
os felisita un buen dia.

Gosat con satisfasion
mucho gozo y ventura
que mi humilde corazon
aunque soy un pobre niño
en tal dia os asegura
el mas profundo cariño.

Aixó dit ab la cantarella del ball de 'n Serrallonga, va fer un efecte als oyents congregats per la festa, que a la noya del amo l'hi va caure una llágrima de satisfacció, que 'm va fer senti unas pessigollas en lo cor, que fins llavors habia desconegut.

V.

Pobre de mi: ja estava enamorat.

Enamorat y poeta, figurinse si 'n debia fer de versos plens de sospirs, de llágrimas y altres cosas llastimosas.

Desde aquell dia, sempre buscava la soletat, (no pensin malament.) En lo parterre del Jardí del General, que n'hi habia passat d'horas miran al cel com un papanatas! Per mi era 'l mon un paradís: tot ho veyá d'un color que may més ho he vist.

Sempre que tornava d'algun recado, no faltava un pomet de flors per la Cinteta que era la mèva estimada.

M'habia format del amor la idea més cándida que 's pot imaginar en los lims, que 's lo cel dels beavenfurats, es a dir dels beneits. Creya que aquest sentiment era una gloriosa predisposició per ser un bon poeta, y observava que las mussas me bufavan més sovint. ¡Quinas horas més enlluernadoras passavam la Cinteta y jo!

Peró poch a poch me vaig anar desenganyat de las mèvas ilusions. ¡Sempre més me 'n recordare de la primera gota de fel que va caure en lo meu cor enamorat!

VI.

Era una nit: lo senyó Cristofol y la senyora Pona se 'n habian anat al teatro de la Col a veure una funció d'aficionados. Nosaltres dos habiam quedat solets. Nos tenian ab molta contiansa, per estar convensuts de que no trencariam cap plat ni cap olla. ¡Quina nit! ¡Quan hi penso m'esgarriol!

Lo cel estava ple d'estrelles com lo taparrabos d'aquests que fan las forsas pe 'ls carrers; la lluna al plé semblava un pa de plata y llensava son resplandor sobre 'ls terrats de la ciutat, dels xalos y den Magarrinyas. La Cinteta sentada a la galeria de cara a la lluna, y jo als seus peus ab una posició copiada de la lámína d'algun romanso, semblavam D. Juan Tenorio y donya Ignés en aquella patética escena: «No es verdad ángel de amor etc.

Aixis estiguerem molta estona mirantnos de fit a fit, ella roja com una magrana roja, y jo ab lo cap boínt com una olla de monjetas, lo cor palpitant com si patís d'ofech y cayentme la baba com una criatura cuan posa las dents.

Lo silenci era sepulcral. Ni gosabam a respirar perque aquell imperceptible ramor no 'ns desencantés; ni un jio t'estimol tan natural en aquells moments, res: las nostras animas beneitas s'habian confós: la mèva imaginació volava per uns punts desconeguts. Alló debia esser *l'èxtasis del amor* que tantas voltas habia trobat escrit en los romanos. Pero ¡oh desengany dels desenganyis! jo no crech sufrir en ma vida un cop tan mortal com lo que en aquells moments vareitj rebre....

Feya estona, que habia observat que 'l meu ángel d'amor se bellugava com impacienta de mitj cos en aball, cuan tot d'un plegat arribá als meus oïdos un soroll *discultós*, que ni 'l dels terribles bronzos dels oracles grechs m'haurian deixat més destarotat....

Lo que després succehi es impossible de descriure. Aquella malehició exhalació, va tirar per terra la poesia que habia anat apilant poquet antes, y entre mitj d'una admósfera composta de gasos estranys, no era possible ja la meditació, y me 'n vaig anar al llit, pensant, que lo que tenia la culpa de tot aixó eran las monjetas mal cuitas que 'ns habian donat per sopar aquell vespre de funesta memoria.

JEPIS SURRILLA.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

¡Brrrrr! Il vento fischia forte. La tempesta e vicina. ¡Brrrrr! Agarrátivi i berretti perche siete in pericolo di esseri scoperti. ¡Brrrrr! ¡Povero Marchesel si non fai il miracolo di Beato Oriolo ai beguto olio. ¿Cosa domadi? ¡Ah! ¿cosa he questo miracolo? ¡Pare impossibile che un huomo di tanta scienza como te non sapia che il Beato Oriolo dei tagli di rabi ne faceva dobie di quatro. Ya, tu sei Fiorentino; non e mica stragno.

Aviamo passato una settimana senza che ci fosse nessuna novità. Con juesto vento, e naturale, dopo essere aciugatta sino la jasetta della Empresa, s'anno sejatto le gole dei jantanti. ¡Bio birbone! Ma pero ¿e i soci, non possano far dire una messa a S. Marco per sconjurare la tempesta? ¿Cosa fanno? ¿Ti laciano alla stacatta? ¡Brrrrrrrr! ¡Caspital e come cresce; la facenda si fa seria; pare che di l'administracione ha montato Eolo al terzo piano e ha meso in desordine tutti quei signori dei palehi. ¡Ehl! a perri fiacchi tutto son pulcel! ¡Povero Impresario! questo temporale ti lacia piu compromesso che un pidocchio in mezzo di la elencia. Mi rincresce d'averlo perche dal resto sei un bon diavolo.

¡Brrrrr! ¡Brrrrr! ¡Dio! ¡Dio! ¡Dio! ¡Come bufal! Non aveva abbastanza con intrare nel terzo piano ecco che sorti per l'escala e si mette fra i signore della borsa lasciandoli anchi a tutti costipati. ¡Brutto aléidenti! Eh senza abono ¿di cosa faremo maniche? ¿Voi credere a me? Cerca un paiocio e un parell di segnoroni di quelli che li piaceno le pantorriglie, che ne troverai facilmente, e procura scorciarli. Cene uno che rigala sempre dei papagalli a gli artisti, che fa tempo ha voglia di ficcar il naso a la scena. Si 'sai spavilarti mi pare che l'arreplegarai. ¡Animo Marchese mio! Mira che ti va la pelle. Mira che si non finisci bene questa stagione, l'anno che viene non troverai piu i macarroni nel piatto. Sei sicuro che si 'l carro resta encagliatto, subito ti lirarano per la cara il tuo antico mestiere. E aproposito dil mestiere. ¿Qui sa mai si adesso che siamo in stalle, facesi venire un carico di japelli di paglia, si potrebi arrivare a reunire queste quindici ó veinte mille pelle che mancano per lasciare il pavillone nel suo posto? ¿Eh? Guarda, di piu verdi sene maturranno. Mi pare che mettendo una tavoletta nel vestibulo i facendo un po' l'articolo.... ¿No? Allora, non ti resta altro che cercar algun manso, altrimenti non potrai tirar avanti e perderai fino quella fama di che *sai pelari la gaina senza fa la squagni come aisen i milanés i galeria*.

E dimi un po, ¿si andari a trovarli gli artisti, per fare un acomodamento? Ecco una proposta che non e discebegliatta. Ia, dunque si non poi conquistare altri compagni, piglia il tuo japello e provalo. Per provarlo non si perde nulla.

Prima vai della Fossa, il Pappaa e un naboletan che li piacee di piu un caliere che un santooo, ma si li prometti una scrituraaa per annooo venuturo.... chi sa mai. Poi, vai della Sra. Pozzoni. Questa ja e altra cosa. Figurati, si per farli la blaga a datto cinque cento franchi a quel moscardone, poi essere certo che a te ti tera una considerazione: lei e tutta una signora. Poi quelli che ti convingono di piu sonno i tenori. Il tuo jompatriota ¡Menacia i Bio birbone! e un po durino. ¡Oreja ma jon tutta juesta roba si le prime donne t'anno detto di si, lui non vorra fare una jattiva figura. Dil parmesan non ne parliam. Espartero non ha avuto mai niente suo ó sino che lo dica la Russia.

Il baritono «cee un veecero caavallieere dliu gran scensó e dliu valor» tutururur, tut taru, etc. etc. (Musica dil terceto de Fra-Diavolo). Dal resto non ti mancaranno che i bassi e coro: sonno *troppo amici tuoi* per farli una porcatta.

¿Cosa ti pare dil consigio? Veramente, si non mi fai un regalo grasso, ti diro che sei un grrran pantalone. Mi pare che non farebbe di piu un padre per il suo figliuolo.

Io o grrrande interesse in che tutto si acomodi per che o molto dessiderio di veder comme l'anno venturo pelli i calieri di nuovi soci, ecco tutto il mio scoppo. ¿Cosa vuoi? e un capricio. Ogni uno a i soni gusti.

Vaija, e adesso aspetto che non dirai di piu che non ti vol bene tuo sempre affffiffessionatississimo.

PEPINO.

LO TRONERA.

Quan vejeu un tipo magre, escanyolit, vert ó groch, ab lo barret a la esquena, y fent voltar lo bastó, penséu que aquell pobre jove, (que jove sera crech jo) es un valent calavera, un partidari del tro; que tres cops cada semana cambia de pantalons, y derrotxa una fortuna gastant sense to ni só. Béu, canta, balla, patina, va per las casas de joch, cafés, restaurants y fondas, bodegas y bodegons. Tota la nit mou xibarrí; se 'n va al llit quan surt lo sol, dorm casi be tot lo dia y 's lleva a entrada de fosch. Ahir no portava un centim, avuy va carregat d'or; tant prompte va com un pobre com sembla tot un senyor. Festeja ab cent mil xicotas pero de broma tant sols; tant se val que 'l si l'hi donguin, com que l'hi donguin lo no.

Si t'è ratos d'alegría
també 'n t'è de tristor molts;
però ab v'í, companys y bulla
fa passarse 'l mal humor.
Sempre porta una caterva,
may lo veuréu anar sol;
es mesquí quan no t'è quartos
mes quan ell pot es rumbós.
Tè disputas de familia,
tè disgustos ab tot 'hom,
no l'espantan ni sos pares,
ni la justícia, ni 'l mon.

Passant així eixa vida
un dia sens saber com.
pensant jugá ab una noya
se troba pres per l' amor,
y 'l tronera que ja 's creya
tenir sos afectes morts
veu qu' encara l' hi palpita
jóve y ardorós son cor.

Tot reviu, tot ressucita,
tot lo mon l' hi sembla nou:
de sa vida turbulenta
esborra tristos recorts,
lo passat ben prompte olvida,
pert sós hábits poch á poch,
trasformat del tot 's casa.
y al fi 's torna un bon xicot.

C. GUMÀ.

ESQUELLOTS.

Ja torném á las professons.

Cucurullas pèls carrers y donas resant lo rosari.

¡Ay Senyor! Sa Ilustrísima es incansable, y 'ls neós
no tenen res més que fer que passejá 'l garbo pèls car-
rers de Barcelona.

¡En quin temps hém arribat!

* *

—Y are, deya un, no serà pás per demanar que plo-
gui, perque tot sovint hi som.

—No senyor, responia un altre; pero com que la fam-
s' acosta, miran á veure si plou algun llonguet.

Un d' aquests poetas desconeguts, inspirats en la
cassusa. ha fet uns versos que 'ls cantan tots los de-
sesperats. Diuhen aixís:

Arts y oficis no treballan
ni las fabricas tampoch;
lo comers assorregantse
y 'ls barcos podrintse al port
Mes d' aixó no 'n prenguin nota
mentres que fassan convents,
que á tots nos daran la sopa.
aquells frares reverents.

Diumenje á cala Ciutat vá reunir-se la junta de es-
crutini.

Y vá contarse 'ls vots dels candidats que havian tingut
majoria.

Y vá trobarse que 'l Sr. Armengol y Cornet y 'l sen-
yor Echevarria estavan empatats.

Y 'l Sr. Fontrodona, per veure qui sortiria, vá cri-
dar:—¡Bola vál!

Y tot desseguit lo Sr. Escuder, qu' es més viu que
una centella y qu' es capás de menjarse totas las in-
tencions del Sr. Fontrodona s' acosta á la taula.

Lo Sr. Fontrodona, aixeca 'l cap y exclama:—Home,
vesté desconfia.

Lo Sr. Escuder, ab molta sanch freda:—Si senyor.
Jo:—Francament, no 'm creya pás que aquest any
sortissen tant primerenchs los pebrots.

Se publica un periódich titolat «Semnario familiar
pintoresco.»

Un repartidor lo tira per sota de la porta de la casa
d' un capellá per veure si volia suscriureshi.

L' endemá vá á recullir lo número y 'l capellá l' hi
arma una escandalitzada que 'l deixa blau.

¡Que t'è 'l Semnario familiar pintoresco?

Res enterament, es un periódich inofensiu, escrit
per entreteniment del públich.

Però ja se vé, hi ha capellans que 'l negre 'ls fá mal
d' ulls. Me sembla que 'l del quiento deu ser com
aquell, que parlantli un dia de 'n Bismark vá dir re-
funfunyant:

—¡Bismark... Bismark... Bismark... Jo voldria veu-
re com existeix aquest Bismark!

Per l' Alt Aragó diu que circulan monedas falsas de
dos pessetas que tenen la fetxa d' aquest any.

¡Quina llástima!
Tant jóves y tant dolentas!

Aném bé, no 'u duplin.

Are l' Hospital acaba de comprar una extensió de
terreno de 6.256,000 pams.

¡Saben per qué?
Per ferhi un manicomi.

Francament, jo crech qu' encare s' hi estará estret,
si han d' anar tots los que tenen un arrel.

Diversions madrilenyas. La romeria de San Isidro
vá ocasionar las següents baixas. Vajin sumant:

Morts.	1
Ferits graves.	6
Ferits leves.	18
Contusos.	6

Total de baixas. 31

¡Quanta devoció!.. ¡Oh gloriós Sant Isidro, quins
devots més refilats!

Aquest dia que 'l Sr. Fontrodona presidia 'ls toros,
duya 'ls pantalons llarchs.

Però precisament aquest dia, en la braneta del pal-
co hi havia un domás y no se l' hi veyan.

¡Qué volen jugar que si 'ls hagués dut curts, lo
vent se 'n hauria emportat lo domás del palco?

Lo nou butxi que ha entrat á sustituir al de Paris,
mort fá alguns dias, diu qu' es partidari de l' abolicio
de la pena de mort.

Ho crech sense dificultat.
—Llavors perque solicita una plassa semblant? pre-
guntarán vostés.

—Es molt senzill, per guanyarse la vida; y es parti-
dari de l' abolicio de la guillotina per guanyarsela sen-
se treballar.

A Madrid continúa l' escassés.

Y fan carreras de caballs y corridas de toros y rome-
rias de Sant Isidro.

Fan l' espanyol.
Quan l' espanyol canta...

Aquest dia mirant los toros se 'm vá ocorre una re-
flexió estranya.

S' ha de cambiar lo lleó del nostre escut per un toro.

En primer lloch perque 'l toro es atolondrat y l' es-
panyol també ho es; en segon lloch perque 'l toro no
treballa y á l' espanyol tampoch; tercerament perque ab
lo drap l' enganyan y l' espanyol també l' enganyan ab
qualsevol cosa. Y ultimament perque 'l punxan, l' ator-
mentan y 'l matan. Vaja, com als espanyols.

EPÍGRAMAS.

—Vaja, per mí res no val
no t'è pebre, ni t'è sal
—Qué potser Sr. Sunyol
parla de un guisat bunyol?
—Parlava en aquest moment
de un epígrama dolent.

F. LI. B.

—Fá poch que hi vist en Malats
que per cert, fa molta tropa
—¡Caratsus! si que l' hi topa
si 's cuida de fer soldats!..

F. LI. B.

—¡Tè algo per alegrar?
á un quinto hò del tot deyan,
Y ell després de pensá un poch
responia ab molta flemma:
—Es una cosa tant clara
com la llum del sol mateixa,
que no puch servir perque...
sols tinch una cama dreta.

F. LI. B.

QUIENTOS.

Un home molt fatxendero escoltava á un amich seu
que l' hi explicava un fet que l' hi havia succehit la nit
anterior.

—Atravessava la Plassa de Catalunya, quan tot de
un plegat me surten quatre homes, cridant «Diners ó la
vida.»

—Y tú?....
—Res, casualment no duya un céntim....

Y replica 'l fatxendero:
—¡Ni un céntim!... ¡Quina humiliació!... ¡Quin bot-
xornol! ¡Qué 's devian creure 'ls lladres?...

Un parroquiá queixantse al mossó del café:
—Noy, veig que com més aném ménos valém. No
sols heu aumentat lo preu del licor, sino que las copas
son molt més petitas.

Lo mossó ab molta sanch freda:
—Pero la botella es molt més gran.

Se mort un fulano y un altre que se las pintava de
molt amich seu, ni ménos assisteix á l' enterro.

Un company l' hi fá cárrechs, y ell se disculpa del
següent modo:

—Y que havia de anarhi á fer al cementiri?.... No
conech á ningú més de la seva familiar...

Un enemich del piano, definia aquest instrument en
los següents termes:

«Es un instrument que molesta á un gran número de
personas per satisfacció de una tota sola.»

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.
Me hu dos molt la total,
qu' es un tall alimentós;
pero es per mí ben poch dos
y casi sempre 'm fa mal.
Com menjo á casa la tía
y á n' ella molt l' hi agrada,
aré tres cuarta doblada
en donarmen cada dia.

PAU SALA.

II.
Un estrany prima segona
sento al veure á la total;
no tinch tres, sent fan bufona,
vol homes de capital.

BRUGUEROT.

CONVERSA.

—¡No ho sabs, Pep?
—No pas tot.
—S casa l' apotecari.
—Tanoca aixó 't creus?
—Vaya y que ja tenen pís.
—¡Vols dir? y cóm se diu ella?
—Buscau, que ja t' ho he dit.

CAMPANER.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. Lo que hi ha en molts casas.
7. 6. 2. 5. Personatje de l' historia sagrada.
9. 8. 3. 2. 5. 6. 7. Part de una nació.
1. 7. 3. 6. 4. 8. 2. N' hi ha en molts fábricas.
3. 2. 1. 8. 4. En los escriptoris.
2. 8. 5. 9. 1. 7. Un líquit.

AIXORAMSET.

COMBINACIO.

Miri tío vol lo poema?

Formar ab aquestas llettras lo nom de tres teatros de Bar-
celona.

PAU SALA.

TRENCA-CAPS.

Olot, Navarra, Tarrassa, Oñar, Massanet, Ibiza,
Riudoms, Garriguella.

Posar aquests noms en columna de manera que la pri-
mera lletra de cada nom dongui 'l de un poble de Ca-
talunya.

TERRONETS.

GEROGLIFICH.

DDDDDD

Q

id

S. K

no no no no

NO PO

D

rama

R. X A

MOROLBOCONGOL.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.^a—Ateo.
2. IDEM 2.ª—Seguit.
3. MUDANSA.—Llet, set, Met, fet.
4. ENDAVINALLA.—Baldufa.
5. QUADRT DE PARAULAS.—Plet.
Lema.
Emir.
Tara.
6. COMBINACIÓ NUMÉRICA.—2 8 6 9 4
6 4 8 2 9
4 2 9 6 8
9 6 4 8 2
8 9 2 4 6
7. GEROGLIFICH.—Dotze dotzenas fan una grossa.

HISTORIA NATURAL.

Home.

Caball.

Burro.

Lleó.

Tigre.

Os.

Llop.

Gat.

Rata.

(Se continuará.)